

Posudek bakalářské práce

Titul: *Francouzská a česká terminologie v evropských legislativních textech zaměřených na oblast „Odpadové hospodářství a čisté technologie“.*

Autorka práce: Lucie Papoušková

Vedoucí práce : PhDr. Jan Radimský, Ph.D.

Rozsah: 72 stran + vlastní přílohy a bibliografie, celkem 95 stran

Bakalářská práce Lucie Papouškové je založena na aplikovaném jazykovědném výzkumu odborné terminologie. Jejím cílem bylo vyexcerpovat odborné francouzské termíny zvoleného sémantického pole, analyzovat jejich gramatickou strukturu a ověřovat kvalitu jejich překladů do češtiny.

V úvodní části (s. 9-15) diplomandka stručně charakterizovala současnou korpusovou lingvistiku a její přínos pro studium kolokability v lexiku, a dále se zaměřila teoreticky na problematiku kolokací v pojetí F. Čermáka a autorů P. Blumenthala – F. Hausmanna.

Pro svůj výzkum si autorka vybrala 45 evropských legislativních textů z oblasti „Odpadové hospodářství a čisté technologie“ o celkovém rozsahu cca 342 normostran ve francouzské i české verzi a sestavila si tak paralelní jazykový korpus o rozsahu 93.136 slov v češtině, resp. 117.433 slov ve francouzštině (s. 17). Konstatovala zde velmi vysoký výskyt klíčového termínu *déchet* (1,45% ze všech slovních tvarů – s. 20), a proto dále vyhledávala pouze ty kolokace, které mají termín *déchet* jako hlavu. Nalezených 223 kolokací podrobila strukturní analýze a u těch, kde zjistila v textech více překladových variant (13% souboru), porovnávala kvalitu těchto překladů.

Zkoumání struktury kolokací je provedeno velmi pečlivě (s. 22-34). Diplomandka našla celkem 92 různých strukturních typů, které zobecnila na 15 modelových typů (s. 22-23). Nejfrekventovanějším modelem byl model N+P+SN, který pokrýval 40% kolokací, k dalším frekventovaným strukturám patří modely N+A a N+SV; závěry jsou přehledně shrnuty v grafu na s. 34.

Kvalitu překladů ověřovala diplomandka pouze u těch kolokací, kde našla více překladových variant. Její analýza je nicméně velmi pečlivá, příslušnou terminologii dohledávala v mnoha různých zdrojích, uvedených na s. 36; vedle pramenů lexikografických (databáze ISAP, Eurovoc, překladové slovníky) konzultovala českou legislativu, dokumenty českých ministerstev, Plán odpadového hospodářství ČR, Celní sazebník EU a další evropské předpisy. Při analýzách nezřídka pro srovnání využila také anglické a německé verze termínů.

Rozbor kvality jednotlivých překladů umožnil diplomandce formulovat konkrétní kritéria, kdy lze jednotlivé překladové varianty považovat za synonymní (s. 37-38), a kdy je naopak za synonymní považovat nelze (s. 39). Představená kritéria jsou velmi přesvědčivá, diskusi by snad mohl vyvolat případ „volných“ překladů (*přijatelné / přijímané odpady* pro *déchets admis*, s. 38), ale v těchto případech může docházet k neutralizaci významového rozdílu vlivem kontextu. Na základě těchto kritérií pak diplomandka v závěru navrhuje škálu pro hodnocení kvality překladů (s. 62-68), kde na první místo klade kritérium závaznosti některých termínů a na druhé místo pak shodně respektování významu a respektování jazykové formy. V této souvislosti formuluje velmi přínosnou hypotézu, podle níž by zavedení *závazného* překladu nebylo žádoucí u všech termínů, ale pouze u kolokací s velmi

konkrétním (tj. přesným) významem (s. 67). Pokud jde o další kritéria, autorka by měla podrobněji vysvětlit, co míní respektováním „jazykové formy“ při překladu (viz příklady od s. 86 u kolokací, které jsou ve 3. sloupci označené symbolem ≠).

Po formální stránce obsahuje práce všechny potřebné náležitosti, včetně přehledně členěné bibliografie, vlastních příloh a překladového slovníčku nalezených kolokací.

Závěr

Diplomandka shromáždila a kvalitně zpracovala značné množství lexikálního materiálu na solidním teoretickém pozadí. Velmi pečlivě analyzovala jak strukturu, tak i kvalitu překladů u nalezeného lexika, své závěry dokázala v obou případech přesvědčivě zobecnit a vyvodit z nich teoretické hypotézy pro další výzkum obdobného typu. Svou kvalitou i rozsahem by tak předkládaná práce splňovala i požadavky kladené na diplomové práce magisterské.

Předkládanou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím jako výbornou.

PhDr. Jan Radimský, Ph.D., v. r.

V Českých Budějovicích, dne 17. května 2007